

VYDRA ŘÍČNÍ (*LUTRA LUTRA* L.) V POVODÍ ŘEKY CHRUDIMKY

Otter (*Lutra lutra* L.) on the Chrudimka catchment

Jiří REJL¹, František BÁRTA²

¹Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Boženy Němcové 2625, 530 02 Pardubice

²Správa CHKO Železné hory, Zámek, 538 25 Nasavrky

V letech 1996 a 1997 proběhla mapovací akce, která prokázala trvalý výskyt vydry říční v povodí řeky Chrudimky na území CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy. Početnost byla odhadnuta minimálně na 3 kusy.

Úvod

Řeka Chrudimka pramení ve Žďárských vrších u obce Filipov v nadmořské výšce cca 700 m. Větší část toku protéká Železnými horami (od Hlinska až po Trpišov), v Pardubicích po 104 km délky toku se vlévá do Labe.

O výskytu vydry na Chrudimce a jejím okolí se zmiňuje DOKONAL (1906). Novější údaje pocházejí od RYBÁŘE (1972). Tyto údaje byly získány dotazníkovou akcí a vyjadřují plošné rozšíření a stanovují hustotu výskytu. Nejnovější údaje pocházejí od BÁRTY a BLAŽKA (1995), kteří uvádějí poslední výskyt 22. února 1993.

Výsledky mapovací akce, která proběhla v letech 1996 a 1997, shrnuje tento příspěvek.

Popis sledovaného území

Řeka Chrudimka byla sledována v úseku od obce Vortová až po město Slatiňany. Pozornost byla věnována také některým přítokům (Dlouhý potok, Slubice, Černý potok) a rybníkům (Trhovokamenickým).

Sledované území se nachází v rozmezí nadm. výšek 620 - 265 m, podle síťového mapování patří do těchto kvadrátů: 6060, 6159, 6160, 6260 a 6261.

Téměř celá sledovaná oblast leží na území CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy.

Metodika

Sledovány byly všechny mosty a mostky na řece Chrudimce a vhodných přítocích, bezpečnostní přepad a ostřicové stoličky u Trhovokamenického rybníka, popřípadě nápadné kameny v řečišti atd. Místa byla navštívena v listopadu 1996 a v červnu 1997, některé návštěvy byly příležitostné. Hledán byl pouze trus, v některých případech i stopy.

Výsledky

V této kapitole uvádíme pouze pozitivní nálezy (viz obr.). Nálezy jsou řazeny od místa nejnižšího nálezu na řece Chrudimce, následují jednotlivé přítoky a na konec Trhovokamenické rybníky.

Přehled nálezů:

Chrudimka

1. most pod Spáleníštěm (kvadrát 6160) - 28. duben 1997 (trus)
2. vtok do Sečské přehrady, místo nazývané na Trdlišti (kvadrát 6160) - první nález trusu 9. listopad 1996, poté nalézán trus při každé kontrole
3. most pod Vršovem (kvadrát 6160) - 9. listopad 1996 (trus)
4. most u Kubatky (kvadrát 6260) - 9. listopad 1996 (trus)
5. most mezi Všeradovem a Stanem (kvadrát 6261) - 8. listopad 1996, 17. červen 1997 (trus)
6. mosty ve Vítanově (kvadrát 6261) - 8. listopad 1996, 17. červen 1997 (trus)
7. první most nad Hamerskou přehradou (kvadrát 6261) - 17. červen 1997 (trus)

Dlouhý potok

8. most na silnici I. třídy mezi Trhovou Kamenicí a Ždírcem nad Doubravou (kvadrát 6260) - 8. listopad 1996, 16. květen 1997 (trus)

Černý potok

9. most na silnici I. třídy mezi Hlinskem a Ždírcem nad Doubravou (kvadrát 6261) - 7. listopad 1996, 30. červenec 1997 (trus)

Trhovokamenické rybníky

10. (kvadrát 6260) - prosinec 1996 až únor 1997 nalézány stopy, trus nalezen 18. června 1997 u bezpečnostního přepadu a na ostřicových stoličkách, trus nalézán při všech dalších návštěvách

Diskuse

Nálezy vydřího trusu v různých ročních obdobích dokládají trvalý výskyt tohoto zvířete ve střední a horní části povodí řeky Chrudimky. Na základě pravidelných nálezů na některých místech lze předpokládat minimálně výskyt 3 kusů. Jediný nález pod mostem u Spáleníště dosvědčuje migrační výskyt po řece Chrudimce. Potoky Dlouhý, Slubice a Černý patří do teritorií jednotlivých kusů a jsou pravidelně prolovovány.

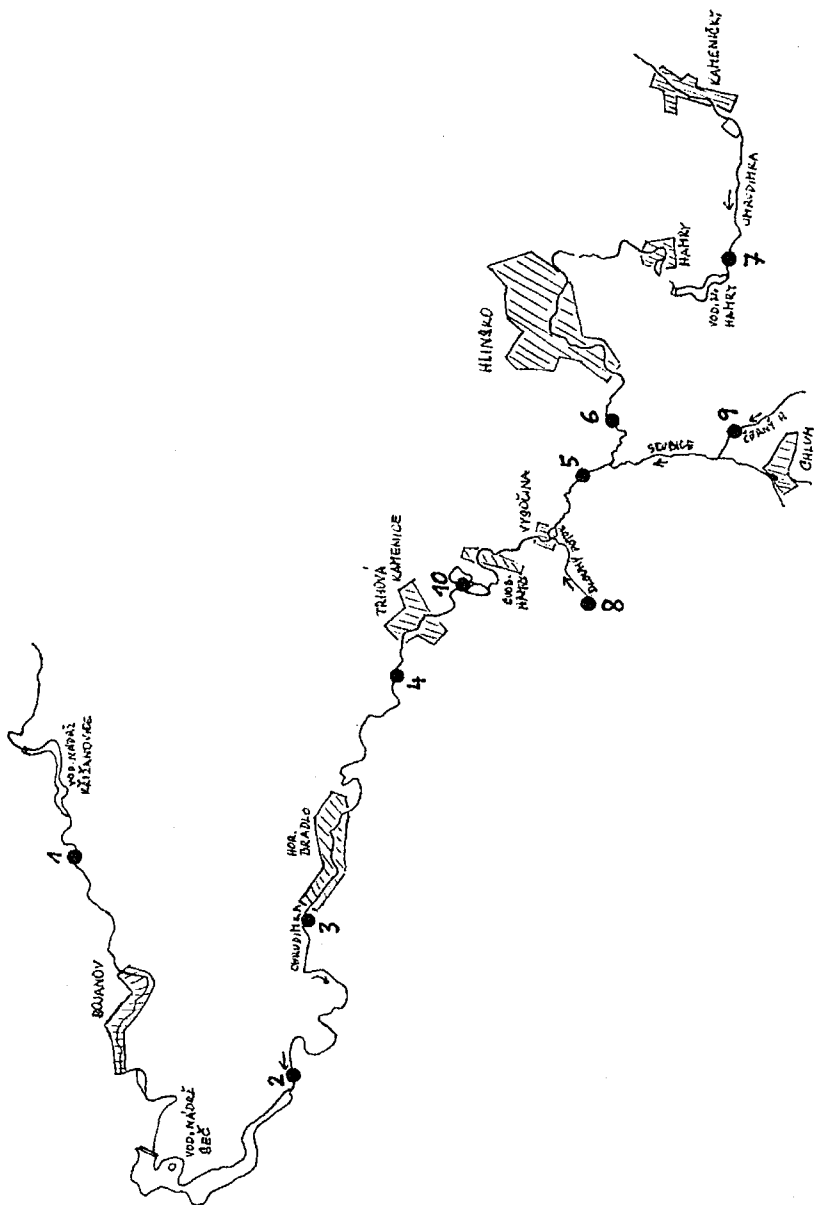
Povodí Chrudimky je další oblastí v regionu východních Čech s trvalým výskytem vydry říční (REJL in press., REJL et GRENDZIOK 1996). Obsazením tohoto povodí se zároveň rozšiřuje její areál v rámci České republiky (ANDĚRA et HANZAL 1996).

Závěr

V letech 1996 a 1997 proběhla mapovací akce v povodí řeky Chrudimky. Trus byl nalezen na 10 lokalitách. Pravidelnost, množství a různé doby nálezů dokládají trvalý výskyt vydry říční na území CHKO Železné hory a CHKO Žďárské vrchy, a tím byl také rozšířen druhový výčet fauny savců obou oblastí. Početnost je odhadována minimálně na 3 kusy.

Summary

During the years 1996 and 1997 was implemented mapping. Occurrence of Otter was confirmed on the Chrudimka catchment in the Železné hory protected landscape area and Žďárské vrchy protected landscape area.

Obr.: Mapa sledované oblasti s vyznačením jednotlivých lokalit.
 Fig.: The map of watsching area with individual localities.

Literatura

- ANDĚRA M., HANZAL V., 1996: Atlas rozšíření savců v České republice - předběžná verze. II. Šelmy (*Carnivora*). Národní muzeum, Praha: 53-57.
- BÁRTA F., BLAŽEK L., 1995: Vydra říční (*Lutra lutra* L.) v Železných horách. Bulletin VYDRA, 5: 17-20.
- DOKONAL F., 1906: Ssavci. In.: Chrudimsko a Nasavrcko I, Pardubice: 245-249.
- REJL J., in press: Vydra říční (*Lutra lutra*) na řece Stěnavě v CHKO Broumovsko. Bulletin VYDRA, 8.
- REJL J., GRENDZIOK P., 1996: Druhý rok mapování výskytu vydry říční (*Lutra lutra*) v povodí Orlice. Bulletin VYDRA, 7: 26-27.
- RYBÁŘ P., 1972: Předběžná zpráva o rozšíření některých obratlovců ve východních Čechách. Práce a studie - Přír., Pardubice, 3: 101-140.

Došlo: 5.12.1997